

RAPORT

z weryfikacji efektów kształcenia w programach SPS, SDS na kierunku Geografia rok akademicki 2012/2013

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie MNiSW z dnia 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. Nr 243, poz. 1445):
2. Uchwała nr R/0004/33/12 z dnia 19 czerwca 2013 roku w sprawie zatwierdzenia wytycznych do opracowania procedur weryfikowania efektów kształcenia w programach studiów w Akademii Pomorskiej w Słupsku

Źródła weryfikacji efektów kształcenia:

1. Opinie nauczycieli akademickich
2. Opinie studentów
3. Opinie opiekunów praktyk
4. Recenzje prac dyplomowych/magisterskich
5. Obrona prac dyplomowych

Narzędzia umożliwiające weryfikację zakładanych efektów kształcenia:

1. **mierniki ilościowe:** oceny z zaliczeń i egzaminów, nakład pracy przeciętnego studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów kształcenia, oceny uzyskane z egzaminu dyplomowego, oceny prac dyplomowych wystawiane przez recenzentów i promotorów
2. **mierniki jakościowe:** wyniki badań ankietowych oceny programu kształcenia, opinia absolwentów oceniających zrealizowany program kształcenia, adekwatność pytań egzaminacyjnych i kolokwialnych do efektów kształcenia, znajomość przez studentów wymogów dotyczących sposobu zaliczenia przedmiotu i wyliczania oceny końcowej, dostosowanie pytań na egzamin dyplomowy do weryfikacji założonych efektów kształcenia, przestrzeganie zasad pisania prac licencjackich i magisterskich, opinie pracodawców o studentach odbywających praktyki

Instytut Geografii i Studiów Regionalnych stosuje różnorodne sposoby weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Wyodrębnione zostały cztery obszary (trzy dotyczące okresu studiowania i jeden odnoszący się do pracy zawodowej absolwentów IGiSR), które pozwalają weryfikować osiągnięte efekty kształcenia. Obszar pierwszy to proces kształcenia przy wykorzystaniu różnorodnych form zajęć (wykłady, ćwiczenia audytoryjne, konwersatoria, seminaria itp.), które pozwalają weryfikować efekty kształcenia przede wszystkim w zakresie wiedzy i umiejętności. Drugi obszar to praktyczny wymiar procesu kształcenia (praktyki i/lub staże studenckie), który pozwala zmierzyć stopień realizacji efektów kształcenia zwłaszcza w obszarze umiejętności i kompetencji społecznych. Kolejny obszar to egzamin dyplomowy, umożliwiający weryfikację zarówno wiedzy, jak i umiejętności. Ostatni obszar związany jest ze śledzeniem losów absolwentów i pozwala on weryfikować stopień realizacji efektów kształcenia głównie w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Analiza weryfikacji realizacji efektów w poszczególnych obszarach:

- I.** proces kształcenia przy wykorzystaniu różnorodnych form zajęć
- II.** praktyki i/lub staże studenckie
- III.** egzamin dyplomowy
- IV.** rynek pracy i pracodawcy.

Ad. I.

W trakcie studiów podstawowymi kryteriami weryfikacji efektów kształcenia są oceny z zaliczeń wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoriów i laboratoriów oraz oceny z egzaminów. Podstawą oceny studenta są okresowe prace kontrolne w postaci: kolokwiiów, domowych prac kontrolnych, projektów, dyskusji problemowych, prezentacji multimedialnych, prezentacji ustnych i pisemnych, obserwacji, scenariuszy zajęć, przeprowadzenie lekcji. Egzaminy mogą być przeprowadzane w formie pisemnej i ustnej. W każdym z tych przypadków, zadania zaliczeniowe i egzaminacyjne muszą być formułowane z punktu widzenia efektów kształcenia zapisanych w sylabusach przedmiotów. Realizacja tego wymogu pociąga za sobą konieczność stosowania określonych form egzaminów pisemnych. Zadania testowe są formułowane tak, aby nie ograniczać egzaminu do sprawdzania wiedzy; łączy się różne formy testu i zadań problemowych. Formy

weryfikowania szczegółowych efektów kształcenia dla modułu są opisane w sylabusach przedmiotowych, które prowadzący zajęcia ma obowiązek przygotować przed rozpoczęciem zajęć. W przypadku wszystkich form sprawdzenia efektów kształcenia ocenę wystawia prowadzący zajęcia, zgodnie z kryteriami oceny podanymi na pierwszych zajęciach. Skala ocen, którą przewiduje *Regulamin studiów AP w Słupsku* jest następująca: bardzo dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny.

Działania Instytutowej Komisji Wewnętrznej Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w IGiSR w roku akademickim 2012/2013 wprowadziły narzędzie oceny programów kształcenia przez absolwentów danego kierunku. Oceny dokonali absolwenci studiów pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia po zdaniem egzaminie licencjackim lub magisterskim do końca roku akademickiego 2012/2013 (tj. do 30 września 2013 r.). Wprawdzie ocena dotyczyła programu realizowanego w przypadku studiów pierwszego stopnia w okresie 2010/11 – 2012/13, a w przypadku studiów drugiego stopnia w okresie 2011/12 – 2012/13 postanowiono włączyć jej wyniki dla doskonalenia narzędzia tej oceny oraz wstępnej analizy kierunku i działań osób włączonych w proces kształcenia.

Wyniki weryfikacji:

1. Analiza mierników ilościowych stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu

Załączone tabele, **Załącznik nr 1a – 1b**, podają mierniki ilościowe (średnia ocen z zakończonych modułów dla danego kierunku/specjalności) stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu kształcenia. Analiza została dokonana dla programu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2012/2013.

1.1. Kierunek Geografia, studia pierwszego stopnia, stacjonarne

Stopień realizacji **efektów kształcenia** (wyliczony jako średnia arytmetyczna średnich ocen z zakończonych modułów, w których realizowano dany efekt), (Załącznik 1a):

- wiedza – 3,87
- umiejętności – 3,93
- kompetencje społeczne – 3,90

W tym ocena zakończonych modułów w zakresie

treści podstawowych:

- wiedza – 3,52
- umiejętności – 3,52
- kompetencje społeczne – 3,44

treści kierunkowych:

- wiedza – 4,38
- umiejętności – 4,36
- kompetencje społeczne – 4,33

treści specjalnościowych: - jeszcze nie osiągnięto

Realizacja efektów kształcenia na kierunku Geografia (studia pierwszego stopnia) nastąpiła w stopniu dobrym, z tego najlepsze efekty osiągnięto w zakresie umiejętności.

Z prezentowanych danych wynika, że lepsze wyniki uzyskano w zakresie treści kierunkowych, które zrealizowano na ocenę wyższą niż dobra. Efekty w zakresie treści podstawowych zostały zrealizowane na poziomie dostatecznym plus.

Treści specjalnościowe jeszcze nie zostały osiągnięte, z uwagi na wprowadzanie ich od trzeciego semestru kształcenia.

Treści dodatkowe zostały ocenione jedynie w zakresie wychowania fizycznego. Efekty tego modułu nie mają odniesienia do modułów kierunkowych.

1.2. Kierunek Geografia, studia drugiego stopnia, stacjonarne/niestacjonarne

Stopień realizacji **efektów kształcenia** (wyliczony jako średnia arytmetyczna średnich ocen z zakończonych modułów, w których realizowano dany efekt), (Załącznik 1b):

- wiedza – 3,83
- umiejętności – 4,16
- kompetencje społecznych – 4,08

W tym ocena zakończonych modułów w zakresie

treści podstawowych:

- wiedza – 3,43
- umiejętności – 3,43
- kompetencje społeczne – 3,43

treści kierunkowych:

- wiedza – jeszcze nie osiągnięto
- umiejętności – jeszcze nie osiągnięto
- kompetencje społeczne – jeszcze nie osiągnięto

treści specjalnościowych:

Efekty	Turystyka	Gospodarka i administracja samorządowa	Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym	Klimat i gospodarka wodna	Geografia nauczycielska	
					efekty kierunkowe	(standard kształcenia nauczycieli)
wiedza	4,53	4,47	nie osiągnięto	4,19	nie osiągnięto	4,01
umiejętności	4,53	4,47	nie osiągnięto	4,19	nie osiągnięto	
kompetencje społeczne	4,53	4,47	nie osiągnięto	4,19	nie osiągnięto	

Z powyższych danych wynika, że ogółem efekty kształcenia w zrealizowanych modułach zostały osiągnięte w stopniu dobrym. Najlepsze wyniki osiągnięto w zakresie umiejętności. Efekty kierunkowe nie zostały ocenione z uwagi na termin zakończenia modułów w trzecim i czwartym semestrze nauki.

Spośród ocenionych modułów najlepsze wyniki osiągnięto w zakresie efektów specjalnościowych. Ich pełna ocena będzie mogła być dokonana dopiero po zakończeniu całego cyklu kształcenia. W przypadku specjalizacji nauczycielskiej ocenie podlegały jedynie moduły określone standardem kształcenia nauczycieli.

2. Analiza stosowanych form weryfikacji efektów kształcenia oraz adekwatności tych form do zakładanych efektów kształcenia:

Formy weryfikacji efektów kształcenia zostały dobrane właściwie i pozwoliły w pełni ocenić w jakim stopniu studenci osiągnęli zakładane efekty kształcenia. W każdym przypadku, zadania zaliczeniowe i egzaminacyjne zostały sformułowane z punktu widzenia efektów kształcenia zapisanych w sylabusach modułów.

W przypadku jednego przedmiotu (Gleboznastwo i geografia gleb) prowadzący zgłosił konieczność weryfikacji efektów kształcenia w formie egzaminu, z uwagi na wagę przyswajanych i weryfikowanych treści i umiejętności. Po analizie efektów kształcenia i form ich weryfikacji IK ds. WSZJK wprowadziła stosowną zmianę w kolejnym cyklu akademickim.

3. Analiza wyników nauczania w roku akademickim 2012/2013

3.1. Kierunek Geografia, studia pierwszego stopnia, stacjonarne

Analizę sporządzono na podstawie danych z dnia 14 listopada 2013 r.

W dniu prowadzenia analizy na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych na kierunku Geografia na drugim roku na wszystkich specjalnościach było 20 osób. W ocenie uwzględniono tylko wyniki osób, które kontynuują kształcenie, pominięte zostały natomiast wyniki osób rezygnujących ze studiów.

Średnia ocena całego roku, wynosiła 3,90. Najwyższa średnia ocen z pierwszego roku studiów była równa 4,52, natomiast najniższa wynosiła 3,44.

3.2. Kierunek Geografia, studia drugiego stopnia, stacjonarne

Liczba studentów w dniu analizy na studiach drugiego stopnia stacjonarne na kierunku Geografia wynosiła na drugim roku 76 osób.

Średnia ocena całego roku, wynosiła 4,20. Najwyższa średnia ocen z pierwszego roku była równa 4,87, natomiast najniższa wynosiła 3,37.

3.3. Kierunek Geografia, studia drugiego stopnia, niestacjonarne

Liczba studentów w dniu analizy na studiach drugiego stopnia niestacjonarne na kierunku Geografia wynosiła na drugim roku 22 osoby.

Średnia ocena całego roku, wynosiła 4,33. Najwyższa średnia ocen z pierwszego roku była równa 5,00, natomiast najniższa wynosiła 3,62.

W ogólnej ocenie wyższe wyniki osiągnięto na studiach drugiego stopnia niż na studiach pierwszego stopnia.

Wyższe wyniki osiągnięto również w trybie studiowania niestacjonarnego niż stacjonarnego.

4. Analiza poprawności przypisania punktów ECTS do modułów kształcenia:

Przypisanie punktów ECTS do modułów kształcenia okazało się trafne i nie budziło żadnych zastrzeżeń po zastosowaniu ich w procesie dydaktycznym w roku akademickim 2012/2013. Żaden z wykładowców odpowiedzialnych za realizację modułu nie zgłosił w tej kwestii uwag i sugestii. Jeden punkt ECTS przypisano 25-30 godzinom pracy studenta. Godziny te obejmują zarówno zajęcia przygotowane przez uczelnię (z nauczycielem), jak również uwzględniają samodzielną pracę studenta.

5. Analiza oceny treści programowych przez absolwentów kierunku Geografia:

Badaniu ankietowemu poddanych zostało 93 absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunku Geografia, którzy kończyli edukację w roku akademickim 2012/2013. Pomimo faktu, że dotyczyły one oceny poprzednio obowiązujących programów kształcenia postanowiono włączyć te wyniki do analizy całościowej. Wyniki te należy traktować jako wstępną analizę narzędzia badawczego oraz próbę oceny treści programowych z punktu widzenia przydatności na rynku pracy oraz kompetencji studenta, jak również ocenę współpracy studenta z pracownikami AP, jak też komunikację w zakresie ważnych dla studenta działań mogących podnieść jego kwalifikacje na rynku pracy (Załącznik 2 – wzór ankiety).

- Absolwenci zostali zapytani w jakim stopniu osiągnęli zakładane w opisie kierunku efekty kształcenia.

Na pytanie udzieliło odpowiedzi 87% absolwentów, którzy ocenili osiągnięcie efektów na 84,69%.

- Kolejne 7 pytań dotyczyło oceny następujących treści:

Pytanie	Średnia ocena:
W jakim stopniu spełniły się twoje oczekiwania związane z wybranym kierunkiem studiów?	4,20
Jak oceniasz swoje przygotowanie do pracy zawodowej?	4,15
Jak oceniasz obsługę studentów w dziekanacie?	4,24
Jak oceniasz informację o kierunku studiów zamieszczoną na stronie internetowej AP w Słupsku?	4,47
Jak oceniasz współpracę z promotorem pracy dyplomowej?	4,68
Czy informacja o programach związanych z wymianą międzynarodową była wystarczająca?	3,93
Ogólna ocena warunków studiowania na AP w Słupsku	4,45

Z prezentowanych danych wynika, że studenci oceniają kierunek Geografię jako dobrze spełniający ich oczekiwania. Nieco niżej jednak wypadła (choć powyżej oceny dobrej) ocena przygotowania zawodowego po ukończeniu kierunku.

Należy podkreślić wysokie kompetencje i przyjazną atmosferę w zakresie warunków studiowania jaką stwarzają prowadzący prace dyplomowe na kierunku Geografia. Niemal jako bardzo dobrą ocenili studenci współpracę z promotorem w zakresie przygotowania pracy dyplomowej.

Najgorzej oceniona została informacja o programach związanych z wymianą międzynarodową, na niecałą ocenę dobrą.

Przy czym ogólne warunki studiowania na AP w Słupsku studenci Geografii ocenili bardzo wysoko na 4,45.

- W ankiecie wystąpiły również 3 pytania otwarte. Zawarto w nich pytanie o przedmioty, które występują w zbyt dużej ilości godzin, o te które występują w zbyt małej ilości godzin oraz pytanie o uwagi.

Zbyt duża ilość zajęć		Zbyt mała ilość zajęć	
Przedmiot	Liczba wskazań	Przedmiot	Liczba wskazań
Treści podstawowe			
Filozofia	13	GIS	5
Socjologia	2	Astronomia	1
Metodologia nauk geograficznych	2		
Ogólnych	1		
RAZEM	18	RAZEM	6
Treści kierunkowe			
Geografia fizyczna	5	Kierunkowych	2
Gleboznawstwo	3	Geografia fizyczna	7
Geografia ogólna	2	Geomorfologia	6
Geologia	2	Geografia regionalna	5
Geomorfologia	2	Geografia społeczna	2
Teledetekcja	2	Klimatologia	1
Geografia osadnictwa	1	Meteorologia	1
Geografia społeczna	1	Gleboznawstwo	1
Meteorologia	1	Geologia	1
		Geografia turystyczna Polski	1
		Geografia kulturowa	1
		Geografia polityczna	1
		Geografia gospodarcza	1
		Problemy globalizacji	1
RAZEM	19	RAZEM	31
Treści specjalnościowe			
Specjalnościowych	2	Przedmioty zawodowe i praktyczne	5
Archeologia	7	Specjalnościowych	5
Samorząd terytorialny	2	Archeologia	2
Ekonomia środowiska	1	Etnografia	2
Seminarium	1	Fundusze UE	2
		Metody badań w turystyce	2
		Prawo administracyjne	1
		Marketing w turystyce	1
		Zagrożenia ekologiczne	1
RAZEM	13	RAZEM	21
Treści dodatkowe			
Historia Pomorza	6	Język obcy	16
Język obcy	2	WF	5
RAZEM	8	RAZEM	21
Inne kategorie			
nie było	4	ćwiczenia terenowe	5
		nie było	2
		Przedmiotów ekonomicznych	1
RAZEM	4	RAZEM	8

Szczegółowa analiza jakościowych odpowiedzi na pytania absolwentów wskazuje:

- zbyt dużą ilość treści podstawowych
- zbyt małą ilość treści kierunkowych (więcej wskazań na poszerzenie tej oferty niż uszczuplenie)
- za małą ilość przedmiotów specjalnościowych, a szczególnie praktycznych z odniesieniem zawodowym
- spośród treści dodatkowych najbardziej absolwenci dostrzegają konieczność pogłębienia wiedzy i umiejętności językowych, komunikowania się w globalnym świecie.
- w uwagach nie odnotowano istotnych wskazań

Ad. II.

Praktyczny wymiar procesu kształcenia (praktyki, staże) pozwala zweryfikować przede wszystkim umiejętności i kompetencje społeczne studenta, natomiast w mniejszym stopniu wiedzę. Weryfikacji efektów kształcenia zdobytych w trakcie praktyk dokonuje kierunkowy opiekun praktyk zawodowych. Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk zawiera Regulamin studenckich praktyk zawodowych. Dla kierunku Geografia praktyki zawodowe prowadzone są na studiach pierwszego stopnia. Studia drugiego stopnia przewidują w programie kształcenia praktyki pedagogiczne jedynie dla specjalizacji nauczycielskiej.

Dla niniejszej oceny programu kształcenia posłużono się odniesieniem do oceny praktyk zawodowych studentów kierunku Geografia (studia pierwszego stopnia) dla programów kształcenia obowiązujących w latach 2011/12 – 2013/14 (obecny 3 rok). Wyniki tej oceny należy traktować jako wstępne do oceny nowych programów kształcenia.

Wyniki weryfikacji:

1. Ocena jakości praktyk oraz analiza zakładanych i uzyskanych w ich wyniku efektów kształcenia:

Praktyka zawodowa w Instytucie Geografii i Studiów Regionalnych prowadzona była na studiach pierwszego stopnia kierunek Geografia dla specjalności *Gospodarka i polityka samorządowa* oraz *Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym*.

– Gospodarka i polityka samorządowa

Praktyki odbywały się w jednostkach samorządu terytorialnego tj. Urzędach Gmin, Urzędach Miast, Starostwach Powiatowych, jednostkach i instytucjach wykonujących zadania administracji publicznej. Spośród uprawnionych jeden student nie odbył praktyki i nie kontynuuje nauki na kierunku. Pozostali studenci ukończyli praktyki z wynikiem pozytywnym i uzyskali z ramienia pracodawcy oceny: 5,0 – 11 osób, 4,0 – 4 osoby (średnia ocen to 4,73). Pracodawcy podkreślali bardzo duże zaangażowanie i sumienność studentów oraz ich teoretyczną znajomość zagadnień, które są podstawą działalności podmiotu. Pracodawcy podkreślali kreatywność i umiejętność organizacji pracy własnej studentów. Odbyte praktyki pozwoliły wykorzystać nabytą wiedzę teoretyczną i uzupełnić ją o praktyczne aspekty.

– Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym

Praktyki odbywały się w Urzędach Gminy, Nadleśnictwach, przedsiębiorstwie „Wodociągi” Słupsk Sp. z o.o. - (Oczyszczalnia ścieków) oraz w Zakładzie Gospodarki Komunalnej. Spośród uprawnionych wszyscy studenci ukończyli praktyki z wynikiem pozytywnym i uzyskali z ramienia pracodawcy bardzo wysokie oceny: 5,0 – 11 osób, 4,0 – 1 osoba (średnia ocen to 4,97). Pracodawcy podkreślali bardzo duże zaangażowanie i sumienność studentów. Odbyte praktyki pozwoliły wykorzystać nabytą wiedzę teoretyczną i uzupełnić ją o praktyczne aspekty.

Dla kierunku Geografia studiów drugiego stopnia o specjalizacji nauczycielskiej (rok 2 – obecnie absolwenci) przewidziane praktyki pedagogiczne nadające uprawnienia do nauczania w zakresie Geografii w gimnazjach została zrealizowana dla tej grupy na studiach pierwszego stopnia, natomiast nadające uprawnienia do nauczania Geografii w szkołach ponadgimnazjalnych została zrealizowana na roku pierwszym studiów drugiego stopnia. Zaliczenie tych praktyk odbyło się za zgodą Dziekana Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego.

Z uwagi na przebieg tej praktyki w latach wcześniejszych nie uwzględniono jej w ocenie.

Ad. III.

Syntetycznym, końcowym miernikiem realizacji zakładanych efektów kształcenia na studiach pierwszego stopnia jest pozytywnie oceniona praca licencjacka i pomyślnie zdany egzamin dyplomowy.

Na studiach drugiego stopnia końcowym miernikiem jest praca magisterska i pomyślnie zdany egzamin magisterski.

Dlatego szczególną uwagę przywiązuje się do seminariów licencjackich i magisterskich, zasad przygotowywania prac oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych.

Miernik ten odpowiada wcześniej rozpoczętym programom kształcenia, jednak jego systematyczna analiza pozwoli na wdrożenie mechanizmów doskonalących. Należy więc traktować go pomocniczo, gdyż w programach kształcenia rozpoczętych w roku akademickim 2012/13 nie osiągnięto jeszcze wymaganych rezultatów.

W IGiSR obowiązują określone zasady dyplomowania oraz wymogi formalne dotyczące przygotowywania prac licencjackich i magisterskich. Mają one na celu ujednoczenie konstrukcji pracy i kryteriów ich oceny. Zaakceptowane przez promotorów tematy prac dyplomowych są następnie akceptowane przez Radę IGiSR.

Ujednoczane są zasady przeprowadzania i oceny egzaminów licencjackich i magisterskich, a także arkusze recenzji tych prac.

Na egzaminie licencjackim zadawane są trzy pytania, dwa związane z kierunkiem studiów i ze specjalnością oraz jedno bezpośrednio z przygotowaną pracą licencjacką.

Na egzaminie magisterskim zadawane są trzy pytania, z których dwa związane są z kierunkiem studiów i ze specjalnością, a trzecie z tematyką pracy magisterskiej.

Pytania formułowane są w taki sposób, aby odpowiedzi na nie ujawniały, że egzaminowany posiadał wymaganą wiedzę i umiejętności. Ten aspekt ma także kluczowe znaczenie w recenzowaniu pracy. Zestawy problemów na egzaminy dyplomowe są uaktualniane tak, aby stwarzały możliwość oceny nie tylko wiedzy. Weryfikacja samodzielności napisanej pracy licencjackiej/magisterskiej przez promotora pracy jest ważnym elementem systemu przeciwdziałania zjawiskom patologicznym w procesie kształcenia.

Wyniki weryfikacji:

1. Analiza wyników egzaminów dyplomowych

Do egzaminu dyplomowego (licencjackiego) na koniec roku akademickiego 2012/13 przystąpiły 33 osoby. Z tego na specjalności Gospodarka i polityka samorządowa – 8 osób, Turystyka – 16 osób, Kształtowanie i ochrona środowiska – 9 osób.

Średnia arytmetyczna ocen z egzaminu dyplomowego wyniosła ogółem 4,30. W rozbiciu na specjalności średnia ocen z egzaminu dyplomowego wynosiła dla specjalności GIPS – 4,19, Turystyka – 4,38, KIOŚ – 4,28.

Do egzaminu dyplomowego (magisterskiego) na koniec roku akademickiego 2012/13 przystąpiło 70 osób. Z tego na studiach stacjonarnych 51 osób i na studiach niestacjonarnych 19 osób. Według specjalności egzamin dyplomowy złożyło na: *Gospodarce i Polityce Samorządowej* – 27 osób, *Ochrona i zarządzanie środowiskiem* – 6 osób, *Klimat i gospodarka wodna* – 11 osób, *Kształtowanie i zarządzanie środowiskiem przyrodniczym* – 7 osób, *Turystyka* – 11 osób, *Geografia specjalizacja nauczycielska* – 8 osób.

Średnia arytmetyczna ocen z egzaminu dyplomowego wyniosła ogółem 4,25.

W rozbiciu na specjalności średnia ocen z egzaminu dyplomowego wynosiła dla specjalności:

- GIPS – 4,28
- OZIŚ – 4,42
- KIGW – 4,68
- KIZŚP – 3,36
- TURYSTYKA – 4,14
- GEOGRAFIA NAUCZYCIELSKA – 4,38

2. Analiza ocen prac dyplomowych wystawianych przez recenzentów i promotorów

Praca dyplomowa jest oceniana przez promotora i recenzenta, a ostateczna ocena pracy dyplomowej jest średnią arytmetyczną obu ocen zaokrągloną według zasad z Regulaminu Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku.

Średnia arytmetyczna ocen prac dyplomowych była bardzo wysoka i wynosiła odpowiednio 4,13 (studia pierwszego stopnia) i 4,41 (studia drugiego stopnia).

3. Ocena jakości prac dyplomowych i adekwatności wymagań stawianych pracom dyplomowym do celów programu kształcenia i zakładanych efektów kształcenia:

Prace dyplomowe napisane były zgodnie z wymaganiami stawianymi takim pracom, które są adekwatne do celów programu kształcenia i zakładanych efektów kształcenia.

Ad. IV.

Ostatecznymi sposobami weryfikacji efektów kształcenia są losy absolwentów kierunku Geografia na rynku pracy i ich powodzenie zawodowe. Zdobywaniu wiedzy na ten temat służą ankietyzacja absolwentów i badanie opinii interesariuszy zewnętrznych. Pośrednio o realizacji efektów kształcenia świadczą także pozycje na listach rankingowych sporządzanych przez różne ośrodki opiniotwórcze.

Wyniki weryfikacji:

brak

Procedura weryfikacji efektów kształcenia w tym obszarze będzie przedmiotem pracy Instytutowej Komisji ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w roku akademickim 2013/2014.

Działania doskonalące dotyczące procedury weryfikacji efektów kształcenia zaplanowane na rok akademicki 2013/2014:

Przedmiotem pracy Instytutowej Komisji ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Instytucie Geografii i Studiów Regionalnych w roku akademickim 2013/2014 w zakresie procedury weryfikacji efektów kształcenia będzie:

1. Doskonalenie narzędzia badawczego związanego badaniem opinii absolwentów na temat programu kształcenia
2. Powołanie Zespołu Ekspertów przy Instytucie Geografii i Studiów Regionalnych spośród potencjalnych pracodawców, celem weryfikacji treści i efektów kształcenia, pozwalających na zwiększenie konkurencyjności absolwentów kierunku Geografia oraz Turystyka i rekreacja na rynku pracy.
3. Wdrożenie procedury badania losów absolwentów kierunku *Geografia*
4. Poprawa komunikacji w zakresie uświadamiania użyteczności wiedzy zdobywanej w toku kształcenia

Załączniki:

1. Tabele zawierające mierniki ilościowe (średnia ocen z zakończonych modułów dla danego kierunku/specjalności) stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu kształcenia, w tym:
 - 1a) Mierniki ilościowe (średnie ocen z zakończonych modułów) stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu, Kierunek Geografia, studia I stopnia, stacjonarne, Rok immatrykulacji 2012/13
 - 1b) Mierniki ilościowe (średnie ocen z zakończonych modułów) stopnia realizacji efektów kształcenia dla programu, Kierunek Geografia, studia II stopnia, stacjonarne, niestacjonarne, Rok immatrykulacji 2012/13
2. Wzór ankiety dla absolwentów oceniających program kształcenia.